

És més del que sembla

serra de daró 3 Amb encara no un any de vida, la galeria Enlace Art in Progress es reivindica amb figures com Xavier Escribà i Guy Ferrer i una selecció de noms com Tàpies, Picasso o Oteiza

0

eudald camps

21-07-23 | 06:30

És més del que sembla

A punt de complir el seu primer any de vida, la galeria Enlace Art in progress, magníficament dirigida per Toni Álvarez de Arana, segueix encarnant una felicitat anormal en el depauperat paisatge galerístic —no pas creatiu— de les comarques gironines. Una raresa que s'explica per un entorn privilegiat (Serra de Daró i l'opulent paisatge del Baix Empordà) i per l'interès d'uns inversors, òbviament estrangers, que van saber veure el potencial d'un espai tan versàtil com intimidador. La seva aposta desacomplexada per la pintura contemporània de qualitat apuntalaria la resta: autors de casa en actiu i figures històriques conviuen amb referents internacionals gràcies, insistim, a la claredat conceptual amb la que Álvarez articula aquest projecte.

És més del que sembla

Per entendre'ns: mentre que les principals galeries internacionals ja fa temps que s'han refugiat en la pintura (com ara les totpoderoses Hauser & Wirth, la David Zwirner o la Gagosian, per citar tres de les més rellevants) a casa nostra seguim mantenint l'absurda idea que contraposa pintura i pràctiques artístiques contemporànies com si fossin incompatibles o, encara pitjor, com si qualsevol forma de plàstica fos una rèmora del passat que tinguéssim l'obligació, com qui diu moral, d'eliminar.

És més del que sembla

De la mort de l'art i de la mort de la pintura no cal ni parlar-ne (no poden morir, però si transformar-se). Més mal, en canvi, han fet els relats, molt més subtils, de teòrics com Frederic Jameson (per citar un dels apòstols de la postmodernitat). A tall d'exemple, segueix a les hemeroteques la conferència que va pronunciar, fa cosa de deu anys —és a dir, fa quatre dies—, al Círculo de Bellas Artes de Madrid: a banda de revisar el concepte de «postmodernitat», despatxava sense problemes una «pintura moderna» que hauria desaparegut a favor de la «fotografia emancipada» pròpia dels nostres temps, una disciplina —sempre segons Jameson— que ja no hauria d'enregistrar (o certificar) la realitat en la mesura que la mateixa realitat s'hauria convertit en fotogràfica. Alliberada d'aquest llast, la fotografia «s'enfronta per tot arreu a ella mateixa, a la seva essència, a la seva imatge». Per contra, la pintura hauria perdut la seva raó de ser.

És més del que sembla

Deixant de banda l'estretor de mires del, per contra, brillant crític literari, sorprèn que negués a la pintura la possibilitat d'incorporar-se a allò que Fernando Inciarte —molt més agut que l'americà en relació a l'anàlisi de les formes i de les imatges— va anomenar «la resurrecció del cos transfigurat de l'art». Seguint a Groys, escrivia l'especialista en metafísica:

«En el decurs d'aquesta transfiguració l'art va deixar de reflectir fets aliens a ell mateix [...] Un art que és subjecte ell mateix del patiment; un art que, enlloc de representar-lo simplement, és ell mateix el que pateix».

És més del que sembla

Ve molt al cas la cita d'Inciarte perquè els treballs de Xavier Escribà, que és un dels protagonistes de la mostra que actualment acull l'espai de Serra de Daró, encarnarien a la perfecció aquest art que enlloc de representar realitats alienes esdevé, literalment, subjecte del seu propi patiment. Pintura que és epidermis plàstica, volum i, fins i tot, paisatge (algunes de les peces d'Escribà estan recobertes per les cendres de l'incendi que va devastar l'Albera). O, Guy Ferrer, que comparteix espai amb el de Terrades: la pintura i l'escultura del francès també juguen a confondre's i les formes, subtilment figuratives, extreuen tota la seva força del ric substrat matèric de ressonàncies —paradoxalment— gairebé informalistes.

Sigui com sigui, Enlace Art in progress és molt més del que sembla. Els centenars de metres quadrats de la rebotiga permeten a Álvarez de Arana mostrar una deliciosa selecció d'autors que podrien ser la llavor de futures col·leccions o l'estímul capaç de crear nous col·leccionistes. I és que, ens agradi o no, sense persones que apostin per l'art la seva salut, permanentment tutelat per les institucions, no farà altra cosa que empitjorar.

Tant de bo totes les «bíblies» fossin tan útils i manejables com el petit opuscle *Confessions of a Poor Collector*, un autèntic manual del col·leccionisme (i un genuí representant del gènere «how-to-do-it book») sorgit de l'experiència directa d'Eugene M. Schwartz en l'hiperventilat món de l'art de la dècada dels setanta. La finalitat del llibre, com el seu nom indica, era defensar la idea (i, de fet, de demostrar pas a pas com fer-la possible) d'un col·leccionisme al marge de les elits econòmiques: amb la formació necessària (llegir i mirar, bàsicament) tothom pot fer la seva col·lecció.